

Д О К Л А Д

Относно: Планирана годишна комплексна проверка на условията в издаденото КР № 45-НЗ/2015г. на оператор "ТЕЦ Бобов дол" ЕАД, с. Големо село

Проверката се осъществи в периода от 15.09.2016г. до 17.09.2016г. от екип експерти на РИОСВ-Перник и представител на Басейнова Дирекция Западно Беломорски район /БД ЗБР/.

Цел на проверката: извършване на планов контрол съгласно график за провеждане на контролната дейност по изпълнение на условията в издаденото от Министъра на околната среда и водите комплексно разрешително КР № 45-НЗ/2015г.

Обхват на проверката:

Изпълнение на условия в комплексно разрешително КР № 45-НЗ/2015г. за следните инсталации:

Инсталации, които попадат в обхвата на Приложение 4 на ЗООС:

Инсталация, която попада в обхвата на точка 1.1. Горивни инсталации с номинална топлинна мощност, превишаваща 50 MW, от Приложение 4 на ЗООС:

1. Горивна инсталация с номинална топлинна мощност 1716 MWth (електрическа мощност - 630 MWe) – производство на електрическа енергия, включваща:

- Енергиен котел ЕК 1, при спазване на Условие 2.2
- Енергиен котел ЕК 2
- Енергиен котел ЕК 3

Инсталация, която попада в обхвата на точка 4.2.а) Химически инсталации за производство на основни химически вещества от Приложение 4 на ЗООС:

2. Инсталация за производство на водород

Извърши се проверка по документи и оглед на производствената площадка във връзка със следните условия:

- Условие № 2 – Инсталации, обхванати от комплексното разрешително;
- Условие № 3- Обхват;
- Условие № 4- Капацитет на инсталациите;
- Условие № 5- Управление на околната среда /СУОС/;
- Условие № 7- Уведомяване;
- Условие № 8- Използване на ресурси;
- Условие № 9- Емисии в атмосферата;
- Условие №10- Емисии на отпадъчни води;
- Условие №11- Управление на отпадъците;
- Условие № 12- Шум;

- Условие № 13- Опазване на почвата и подземните води от замърсяване;
- Условие № 14 – Предотвратяване и действия при аварии;
- Условие № 15- Преходен и анормален режим на работа;
- Условие №16- Прекратяване на работа на инсталациите или на части от тях

Резултати и заключения:

От направената проверка се установи следното

По Условие 2. Инсталации, обхванати от това разрешително

Потвърдено е с писмо на РИОСВ-Перник, изпълнението на Условие 2.2 и Условие 3.4. от КР №45-НЗ/2015г. Добавени са две допълнителни оросителни полета, захранвани от две допълнителни помпи; Монтирани са около 100 броя допълнителни дюзи, разположени на покрива на абсорбера.

Към момента на проверката работи ЕК1 с 146 MW и ЕК3 с 147 MW електрическа мощност.

През 2015г. е въведен в експлоатация некаталичен метод за редуция на азотни оксиди (SNCR) за пречистване на отпадъчните газове на ЕК1, ЕК2 и ЕК3. През 2015г. и до настоящият момент инсталацията за (SNCR) към трите котела не се е налагало използването ѝ.

Условие № 4. Капацитет на инсталациите

За 2015г. операторът е докладвал с ГДОС , че не е превишавал капацитите посочени в Таблица 4.1.

По Условие № 5. Управление на околната среда

Прилага се система за управление на околната среда, изискваща се с Условие 5 на комплексното разрешително. Регламентирани са реда, отговорностите, пълномощията и документирането на дейностите по внедряването, функционирането и поддържането на системата за управление на околната среда и лицата отговорни за изпълнението на условията на комплексното. Операторът е извършил актуализация на системата, там където е необходимо, след издаване на актуализираното КР № 45-НЗ/2015г.

Условие №7. Уведомяване

По данни на оператора за 2015г. и до настоящия момент в дружеството не са настъпвали аварийни замърсявания. През 2016г. в РИОСВ-Перник са постъпили 2бр. сигнали. Сигналите са основателни:

- Сигнал С-12/22.02.2016г. Съставен е АУАН №017/2016г. Издадено е НП №20-А-17/14.07.2016г. в размер на 20 000лв.

- Сигнал в РИОСВ-Перник С-49/10.07.2016г.

СОИ 1 е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-1294/01.10.2012г. на ДНСК-София. СОИ 2 е въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-49/15.01.2015г. на ДНСК-София.

Операторът е уведомил МОСВ и ИАОС за планирана промяна на инсталацията-разширяване на производствената дейност на дружеството, включваща дейност по оползотворяване (R1-изгаряне) на неопасни отпадъци съвместно с основното гориво въглища. Издадено е от ИАОС Решение №45-НЗ-ИО-А0-П/2017г. за прекратяване разглеждането на искането за издаване на ново КР.

По Условие № 8 Използване на ресурси

Условие 8.1. Използване на вода

Операторът има актуални разрешителни за водоползване от р.Джерман - срока на действие е продължен до 14.09.2022г. и за яз.Дяково, с Решение на МОСВ № 187/30.08.2013г. срока на действие е продължен до 16.11.2023г.

Не се превишават количествата свежа вода за производствени нужди.

Условие 8.2 Използване на енергия

Представени са инструкции за експлоатация и поддръжка на СОИ № 1 и СОИ № 2 - основни консуматори на електроенергия в инсталациите. Водят се записи :

- оперативен дневник за мониторинг на технологични показатели-pH на разтвора в абсорбера, ниво в абсорбера и температура на разтвора в абсорбера. Следят се показателите два пъти дневно.

Дневника се води от въвеждане в експлоатация до настоящия момент, като в него няма отразени несъответствия;

- месечен оперативен дневник за СОИ -в който се описва работещите съоръжения, резерв и ремонти по месеци за СО1 и СОИ 2;

- дневник за ремонти, възникнали аварии на СОИ1 и СОИ 2.

Условие № 8.3. Суровини, спомагателни материали и горива

Съгласно представен ГДОС за 2015 г. не е превишена годишна норма за ефективност, съгласно КР и не се различават по вид.

От началото на 2016 г. до момента на проверката по месеци са констатирани превишения на годишната норма на използваното гориво-въглища, като е отразена причината за превишението-влошени показатели на въглищата. При проверката на място е констатирано, че операторът използва като гориво освен разрешеното и посочено в таблица 8.3.2.1 гориво – въглища и брикети и кокс. Същото се отразява както в дневника в цех въглеподаване, така и в оперативния дневник на дежурния инженер.

В депозираните от дружеството в инспекцията писмени информации липсват данни за това, че се използва кокс като гориво. В тази връзка с писмо от оператора е изискана информация за количествата, вида, произхода, доставчика и началната дата за използването на брикети и кокс.

Операторът е представил информация, че брикетите са вид въглища, с производител

Брикел ЕАД. За кокса е посочено, че е ново алтернативно гориво с цел пробно изгаряне в добавка към основното гориво.

Операторът е планирал извършването на проверки на съответствието на съоръженията, складовете и площадките за съхранение на спомагателни материали и горива .

По Условие № 9. Емисии в атмосферата

Операторът извършва мониторинг работата на пречиствателните съоръжения, разрешени с Условие 9.1.1, в съответствие с определените по Условие 9.1.3 контролирани параметри, честота на мониторинг и вид на оборудването за мониторинг. При проверката са представени дневници, за извършвания мониторинг на технологичните параметри, осигуряващи оптимален технологичен режим, съответно за ЕСФ, за СОИ, за ръкавния филтър на аспирационно обезпрашителна инсталация. За карбамидната инсталация е представен оперативен дневник, в който няма записи поради това , че инсталацията не е била в експлоатация поради това, че не се е налагало използването към настоящия момент. При настоящата проверка се установи следното:

1. Операторите на СОИ 1 и СОИ2 отразяват данни за работата на пречиствателните съоръжения в дневник.

2. Операторите в цех Въглеподаване вписват данни в Дневник за мониторинга на показателите на ръкавните филтри към аспирационно-обезпрашителна инсталация ГТЛ-1 /Перкови питатели/ и централни прахосмукачни системи ЦПС-1 и ЦПС-2.

Операторът докладва, като част от ГДОС информация за извършени през годината проверки на съответствието на стойностите на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение, с определените оптимални такива в Условие 9.1.3. Не са установени несъответствия и не се е налагало предприемане на коригиращи действия. Съгласно представения ГДОС за 2015:

Мониторинг на технологичните показатели на електрофилтрите се извършва ежедневно и резултатите се документират в денонощна ведомост.

Мониторинг на технологичните показатели на СОИ1 и СОИ2 се извършва всекидневно и се води запис в оперативен дневник. Наблюдаваните параметри са: рН на разтвора в абсорбера, ниво в абсорбера и температура на разтвора. При отклонение от техническите показатели се установява причината и се предприемат коригиращи действия съгласно изготвените инструкции.

Съгласно представяните месечни доклади за проведени СНИ няма превишение на дебита. Към момента на проверката не е решен проблема с изпускането на емисии през ИУ №1. Представени са документи за възлагане на изработка на клапи пред основен комин на блок №2 и фактура за заплащане на изработване на клапите.

Използва се нискосернисто котелно гориво със съдържание на сяра максимум 1%. Мазута се използва при разпалване на котлите и при необходимост от корекция на горивния процес. Същото става като се включват автоматично мазутните горелки.

През 2016 г. е имало пет случая за ремонт и поддръжка на СОИ вследствие, на което операторът е преминал към използване на нискоемисионно гориво и е уведомил РИОСВ. При авария или спиране на пречиствателните съоръжения газовия поток се

пренасочва към ИУ №1. Измерва се само дебит, а емисиите на вредни вещества, преминаващи през ИУ1 не се измерват и операторът не може да представи документално потвърждение за спазването на НДЕ. Операторът в тези случаи преминава към използване на нискоемисионни горива, като представяните в инспекцията справки за нискосернисти въглища са месечни.

От началото на 2016 г. до момента на проверката работа без пречиствателни съоръжения е както следва СОИ 1-61 часа, СОИ2 -76.

Част от отпадъчните газове от Енергиен котел № 2 , Енергиен котел № 1 и Енергиен котел № 3 се отвеждат към ИУ № 1 не само при аномални режими на работа – разпалване и ремонт/авария на СОИ, при спазване на Условие 9.2.7, Условие 9.2.8 и Условие 9.2.9., но и при нормален режим на работа на енергийните котли и СОИ. За нарушение на това условие са съставени АУАН-и. Към момента на проверката /за периода от 15.09. до 17.09.2016 г. / също се установява изпускане на отпадъчни газове от ИУ№1.

Във връзка с посоченото с писмо изх. № 26-00-1237/21.09.2016 г. на инспекцията на дружеството е дадено предписание със срок на изпълнение 17.10.2016 г. за трайно решаване на проблема с изпускане на непречистети отпадъчни газове през ИУ №1.

Измереният обем на димните газове и продължителността на отвеждането им през ИУ №1 се отчита и архивира през РНД сървър. Измереният обем на димните газове и продължителността им на отвеждането през ИУ №1 се представят в РИОСВ-Перник под формата на доклад. Операторът представя в РИОСВ-Перник справка само за обема на димните газове, преминаващи през ИУ№1, в периодите на разпалване и загасване на енергийните котли.

Води се дневник от ДИС за регистриране на пускови режими на блоковете. В дневника се разписват следните критерии: дата на пускане на блока; разпалване на първа РМГ/вкл. III степен на ЕФ;/включване в работа на първи МВ / вкл. II степен на ЕФ;/паралел/ вкл. I степен на ЕФ;/изключване на РМГ /отчетен ел. товар; включване на СОИ; продължителност /часа/; забележка /отразява се работещия блок/.

Операторът извършва СНИ, съгласно Таблица 9.6.1, изискванията на Глава седма от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, Глава шеста от Наредба № 6 от 26 март 1999г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници и Инструкция № 1 от 2003г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (ДВ бр.69/2003 год.). Обобщена информация за резултатите от мониторинга се представя като част от ГДОС, както и месечни и годишен доклади за извършени СНИ от комин №2 и комин №4.

Операторът с писмо е представил в РИОСВ-Перник за съгласуване плана за собствен мониторинг на емисиите в атмосферата от всички изпускащи устройства. РИОСВ-Перник е съгласувала представения план с писмо.

По Условие №10. Емисии в отпадъчните води

Операторът експлоатира следните пречиствателни съоръжения: Утаител - два пъти седмично се извършва анализ на неразтворени вещества на изход от съоръжението – води се дневник; Неутрализационна яма – извършва се ежесменно следене на стойността на рН – отразява се в оперативен дневник Сепарираща шахта-хоризонтални нефтоуловители – мониторинг и записи на всяка смяна в дневник на външно мазутно стопанство.

Документират се в табличен вид ежемесечни справки резултатите от мониторинга на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение. Утаител - два пъти седмично се извършва анализ на неразтворени вещества на изход от съоръжението и се документират в дневник; Неутрализационна яма – извършва се ежесменно следене на стойността на рН – отразява се в оперативен дневник Сепарираща шахта-хоризонтални нефтоуловители – мониторинг и записи на всяка смяна в дневник на външно мазутно стопанство, Неутрализационна яма за рН след ППС "Черно езеро"- мониторинг и записи на всяка смяна в дневник към ХВО

При проведения ЕК на отпадъчни води са установени превишения на ИЕО по показатели: НВ и желязо на поток №1 отпадъчни води /изход след ПСИВ/. През 2016г. дружеството има наложена текуща месечна санкция по чл. 69 от ЗООС за Поток №1 отпадъчни води /изход след ПСИВ/, считано от 16.02.2016г. В последствие санкция е отменена, считано от 13.05.12.2016г. поради преустановяване на замърсяването на р. Разметаница. При настоящата проверка е проведен втори емисионен контрол за 2016г. върху състоянието на отпадъчните води, формирани от дейността на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД с лаборатория на ИАОС-София. Измерен е показател рН /активна реакция/ в Пункт №1 със стойност 11,02 при норма 6-9.

По Условие № 11. Управление на отпадъците.

В представеният годишен отчет за 2015 г. за образувани отпадъци от инсталациите по Условие 2., попадащи в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС не е докладвано превишаване на разрешените количества и не е установено наличие на отпадъци, които не са посочени в таблица 11.1.1.

Операторът е уведомил РИОСВ-Преник с писмо за планирана промяна на местоположението на площадка № 2 за метални отпадъци. Приложена е актуална схема на площадките по прил.№ 7.6.

Опасните отпадъци се съхраняват в добре затварящи се и обозначени съдове, изготвени от материали, които не могат да взаимодействат с отпадъците. Налични са надписи на съответните отпадъци. Оловни акумулаторни батерии не се съхраняват в съдове, а в отделно затворено помещение с бетониран под.

ИУЕЕО се съхраняват в затворено помещение /площадка №3/, което отговаря на Наредбата. Отпадък с код 20 01 21* се съхранява на площадка №7, в затворен метален контейнер.

Отработените масла се съхраняват на площадка № 4, която е обозначена, бетонирана, покрита и няма връзка с канализацията. Осигурено е наличие на абсорбент. Съдовете за съхранение на отработени масла отговарят на изискванията на Наредбата.

Отпадъци с код 13 05 02* Утайки от маслено-водни сепаратори и код 13 05 03* Утайки от маслоуловителни шахти (колектори) се намират в пречиствателните съоръжения до

момент на почистването им.

Дружеството транспортира чрез хидротранспорт до сгуроотвал „Каменик“ отпадъците с код 10 01 01, 10 01 02, 19 09 03, и 19 09 06. Отпадък с код 10 01 05 (гипс от СОИ) до момента на проверката се транспортира единствено за предварително съхраняване в I-ва клетка на Черно езеро. Транспортирането извън територията на площадката се извършва въз основа на сключени писмени договори с фирми, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издадени по реда на ЗУО.

Отпадъците, генерирани от дейността на инсталацията, се предават за последващо третиране въз основа на договори с лицензирани фирми, представени при проверката. Представен е списък на фирмите, на които се предава отпадък с код 10 01 02 за оползотворяване – влагане в производството на бетон и цимент.

Извършва се дейност по оползотворяване с код R 9 на турбинни масла с код 13 01 10* в Маслоочистваща инсталация тип СМ1-3000. Цялото количество образувано ОМ с посочения код се третира в инсталацията. Пречистените количества се използват отново в топлоцентралата.

Извършено е основното охарактеризиране на отпадъци с кодове 16 11 06, 19 09 03 и 19 09 06 предназначени за обезвреждане чрез депониране. Процедурата по осн. охарактеризиране още не е приключена за отпадъци с код 10 01 01, 10 01 02 и 10 01 05. Съгласувани са плановете за вземане на проби от ИАОС.

Дейностите по УО се документират и докладват съгласно изискванията на Наредба № 1/2014 г. Представен е ГДОС за 2015 г. и годишен отчет в ИАОС. Отчетността на дейност с код R9 на турбинни масла с код 13 01 10* се води с редовни записи до м.09, 2016 г. в заверена на 15.12.2015 от РИОСВ-Перник отчетна книга по образец - прил.№ 4 от Наредба № 1/2014

Операторът води редовни записи вкл.до м.08, 2016 г. в заверена на 15.12.2015 г. отчетна книга по образец - прил.№ 1 от Наредба № 1/2014 г., количествата на образуваните от дейността отпадъци.

Операторът документира и докладва като част от ГДОС измерваните количества генерирани отпадъци като годишно количество и годишно количество за единица продукт.

В ГДОС за 2015 г. са докладвани количествата отпадъци, подлагани на дейност по оползотворяване R9, както и в годишен отчет по Наредба № 1/2014 г.

Операторът е докладвал за 2015 г. информацията, изисквана от Регламент № 166/2006 г. Няма надвишени пределните количества.

По Условие 12. Шум.

Извършени са собствени измервания на нивата на шум за 2015г. от акредитирана лаборатория. Не са констатирани наднормени нива по границите на производствените площадки №1 /производствена площадка/, №2 /охладителни кули/.

Докладвано е с ГДОС за 2015 г. резултати от извършени през изтеклата отчетна година наблюдения, установени несъответствия с поставените в разрешителното максимално допустими нива, причини за несъответствията, предприети/ планирани коригиращи действия.

По Условие №13. Опазване на почвата и подземните води от замърсяване През 2015г. и до момента на проверката не са установени разливи върху производствената площадка. Документира се в оперативни дневници на цех ХВО, мазутно стопанство . Изготвят се протоколи за периодична проверка за техническото състояние на съоръженията, складовете и площадките. Съгласувано е с РИОСВ-Перник план за мониторинг на почви. Съгласуван е от БД ЗБР план за мониторинг на подземни води и от ИАОС. Извършва се собствен мониторинг на състоянието на подземните води, на територията на площадката.

По Условие 14. Предотвратяване и действия при аварии Изготвена е инструкция за оценка на риска от аварии при извършване на организационни и технически промени. Разработен и актуализиран е вътрешен аварийен план за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при възникване на бедствия, аварии и катастрофи в ТЕЦ Бобов дол ЕАД, утвърден от ръководителя на предприятието. Със Заповед на изпълнителния директор е сформиран щаб за ръководството, действията на инженерния, техническия персонал и работниците при ликвидиране на пожари и аварии. Правят се ежемесечни противоаварийни тренировки по цехове и звена, в които са определени тема, цел и вид на тренировката. През 2015 г. и до настоящия момент операторът няма документация за възникнала аварийна ситуация, поради това че не са възникнали такива.

По Условие № 15. Преходни и аномални режими на работа Представени са и се прилагат инструкции за пускане и спиране на пречиствателните съоръжения /СОИ-2бр., SNCR-3бр., електростатичен филтър-3бр., ръкавен филтър-2бр./ . Пускането и спирането на пречиствателните съоръжения се документира в оперативните дневници по цехове. За 2015г. в ГДОС не са документирани брой превключвания на енергийните котли, продължителността във времето на извънредните емисии и начините за тяхното измерване и контролиране. Операторът използва ПКМ–12 за разпалване на котлите единствено при пълно изключване на всички блокове. През 2015 г. е използвана в продължение на 30 мин. при техническа профилактика, а до момента на проверката през 2016 г. не е използвана. Операторът използва мазут единствено за работата на ПКМ-12 и при разпалване на основните мощности: ЕК 1, ЕК 2 и ЕК 3. Документира се в месечни справки в производствен отдел и отдел екология и в справка за количеството на ползваните суровини и горива към докладите за СНИ. Технически е възможно да се включват автоматично мазутни горелки и да се използва мазут и извън периоди на разпалване, поради технически проблем на въглищните мелници, други неизправности по горивната

инсталация, които налагат спиране подаването на гориво въглища от авариралата мелница.

Условие 16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях
Към датата на проверката не е взимано решение за прекратяване на дейността на инсталациите по Условие 2 или на части от тях.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Операторът спазва заложените изисквания за провеждане на собствен мониторинг на емисии на вредни вещества във въздуха, водите и почвите.

При извършената планова проверка, обективирана в Протокол № 6/2015.-КР №45-НЗ/2015г. са дадени Збр. предписания с постоянен срок по компонент „въздух“ и фактор „химикали“.

Съставен е АУАН № 039/2016г. за неизпълнение на Условие 9.2.10. от КР № 45-НЗ/2015г., оператора изпуска в атмосферата отпадъчни газове при нормален режим на работа на Енергиен котел /ЕК/ №1 и Енергиен котел №3 посредством изпускащи устройства ИУ №2, ИУ № 4 и ИУ №1.